

Toelichting

bij het ontwerp van Collegebesluit houdende het reglement voor de ondersteuning van vakantieinitiatieven nr. 20112012-0258 van 01-02-2012

1. Situering

Dit voorstel is een tweede uitvoeringsbesluit van de verordening nr. 11-02 van 20 januari 2012 houdende het ondersteunen van het vrijetijdsaanbod binnen het jeugdbeleid. Dit uitvoeringsbesluit is uitvoerbaar na bekrachtiging van de verordening.

De voorstellen die hierna behandeld worden, beantwoorden aan het jeugdbeleidsplan 2011-2015:

Het voorliggend ontwerp voert het Jeugdbeleidsplan 2011-2015 uit:

SD 4: Er is een voldoende uitgebreid vakantieaanbod op maat van kinderen en jongeren.

OD 4.1: Het vakantieaanbod voor kinderen en jongeren wordt verder uitgebouwd en gestroomlijnd, waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften en interesses van kinderen en jongeren.

Actie 51: Er wordt een helder en eenduidig subsidiereglement met betrekking tot vakantieinitiatieven voor jeugd ontwikkeld dat afgestemd is op andere sectoren die vakantieinitiatieven voor jeugd ontplooiën en waarbij voldoende ruimte is voor nieuwe, mobiele en/of buurtgerichte initiatieven

Dit subsidiereglement wordt aangegrepen om pistes uit te zetten die tegemoet komen aan de volgende acties, die we onder de noemer vakantiebeleid kunnen samenbrengen:

Actie 52: Er wordt een coherent inschrijvings- en prijzenbeleid voor het vakantieaanbod voor jeugd ontwikkeld met een ruime toegankelijkheid van het aanbod voor een divers publiek.

Actie 53: Op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gestreefd naar zoveel mogelijk geografische en tijdsgebonden spreiding van een gevarieerd vakantieaanbod voor jeugd, met specifieke aandacht voor kleuters en tieners.

Actie 54: Er wordt een centraal informatiepunt ontwikkeld met een overzicht van alle vakantieinitiatieven en vrije plaatsen, met een gedifferentieerde aanpak voor communicatie naar precare doelgroepen.

De huidige regelgeving, die nog gebaseerd is op het reeds lang opgeheven "speelse decreet", is niet meer aangepast aan de diversiteit van de vakantiewerkingen. De subsidiërende overheid formuleert beleidsprioriteiten en stimuleert en coacht organisaties die daaraan uitvoering willen geven. Ondersteuning reikt daarom veel verder dan subsidies alleen: de waarde van ervaringsuitwisseling, samenwerking en afstemming is niet te becijferen. De subsidietoekenning vormt een beperkt onderdeel van deze regeling.

Deze tekst is een stimulans voor de initiatiefnemers om het aanbod uit te breiden en een leidraad voor de betrokken werkgroep van de jeugdraad en de medewerkers van de VGC die ermee aan de slag moeten. De bepalingen over het vakantiebeleid moeten het overleg gaande houden en ontwikkelingen op de voet volgen. Het geheel moet voldoende doorzichtig blijven om er energiek mee aan de slag te gaan. Dit belet niet dat elke werking aan ernstige, zakelijke controle onderworpen wordt.

Dit reglement behoudt uiteraard de ondersteuning van de bestaande initiatieven. Door de subsidie te berekenen op basis van slechts één parameter (per deelname), kan de initiatiefnemer de financiële bijdrage vooraf inschatten en is er een grotere stimulans om het aanbod uit te breiden.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Dit reglement moet samen gelezen worden met de verordening. Dit betekent vooral dat de aanvrager binnen de grenzen van de VGC-bevoegdheden moet opereren.

Artikel 2:

Definities die nodig zijn om de regeling goed te begrijpen, worden aangehaald.

1° vakantie is voor dit besluit alle tijd buiten de 'verplichte' tijd. Het gaat om de officiële lange vakantieperiodes die van toepassing zijn in het leerplichtonderwijs. Activiteiten, die louter in een (verlengd) weekend plaatsvinden, komen niet in aanmerking. Er wordt geen minimum aantal werkdagen opgelegd. Een driedaagse of zelfs een namiddagactiviteit in de grabbelpas-formule blijven bijvoorbeeld mogelijk.

2° vakantieinitiatief: hiermee wordt niet de organiserende instantie bedoeld, maar wel een type activiteiten zoals de verordening aangeeft. Dus: een jeugdwerkinitiatief dat plaatsgrijpt in de vakantie.

3° dagdeel: deze indeling van een dag is noodzakelijk omdat ook activiteiten van een halve dag of een avond waardevol kunnen zijn. Vier dagdelen op dezelfde datum is niet mogelijk.

4° deelnemers: de verordening is voldoende duidelijk dat de werving van schoolgaande deelnemers in de eerste plaats leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs betreft. Een eerste schoolervaring is wenselijk om tot het doelpubliek van het jeugdwerk te behoren. Sommige jongeren die ouder zijn dan 16 jaar, maar belemmerd zijn in hun ontwikkeling, worden niet uitgesloten. De geboortedatum mag in deze geen absolute norm zijn. Alhoewel deelnemers zich spontaan groeperen volgens hun schoolervaring, wensen we geen indeling naar leerjaar op te leggen. De mate waarin de individuele deelnemer in staat is van het aanbod (samen spelen) te genieten is bepalend. Daarom overlappen de leeftijdsgroepen in dit reglement elkaar.

5° begeleider: het gaat over de personen die aangesteld zijn om de activiteiten bedoeld in artikel 7 in goede banen te leiden. Andere taken zoals bijvoorbeeld het verzorgen van opvang, het onderhouden van de infrastructuur, het verzorgen van het secretariaat of het bedelen van maaltijden worden meestal door andere personen uitgevoerd. Deze taken kunnen wel door een begeleider opgenomen worden, maar de focus moet overduidelijk liggen op het begeleiden van deelnemers.

6° jeugddienst: het is niet overbodig aan te geven welke rol de jeugddienst van de VGC, die ook instaat voor de organisatie van de VGC-speelpleinen, in dit geheel opneemt.

Artikel 3

Enkel aanvragen die aan de doelstelling van dit reglement voldoen, komen in aanmerking. Het bezorgen van een aangename vakantie voor de deelnemers staat voorop. Enerzijds wil dit reglement een stimulans zijn voor de kwantitatieve en kwalitatieve uitbreiding van het vakantieaanbod, anderzijds worden de bepalingen uit het jeugdbeleidsplan 2011-2015 opgenomen om tot meer samenwerking en afstemming tussen de verschillende actoren te komen.

Artikel 4

Naast het klassieke, gekende aanbod, worden ook mogelijkheden geboden aan nieuwe initiatieven. Startende initiatieven kunnen worden erkend, ook indien ze niet meteen aan alle erkenningsvoorwaarden voldoen. Deze periode van voorlopige erkenning duurt maximum twee jaar.

Ook spontane initiatieven, zoals een speelstraat of een buurtanimatie, krijgen een kans. Impulsieve activiteiten, die 'zomaar' ontstaan omdat mensen iets samen willen doen, moeten aangemoedigd worden zonder al te veel technische en administratieve eisen te stellen. Subsidies toekennen is niet meteen noodzakelijk. Er bestaan heel wat alternatieven zoals het ter beschikking stellen van animatoren, infrastructuur of materiaal.

Artikel 5

1° In deze paragraaf wordt de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer aangegeven wanneer kinderen of minderjarige jongeren door de ouders aan zijn hoede zijn toevertrouwd. Belast worden met de zorg voor andermans kinderen is een aangelegenheid die nooit onderschat mag worden. Meteen wordt ook aangegeven dat de VGC als ondersteunende instantie niet aansprakelijk is, alhoewel de zorgdragende bekommernis een constante blijft. Daarom werden de randvoorwaarden in artikel 6 ingevoerd.

2° De deelname is vrij, deelnemers uitsluiten is in principe niet aanvaardbaar. De aanvrager moet aantonen dat alle maatregelen getroffen werden om deze uitsluiting te vermijden. Uiteraard kunnen er geldige redenen zijn om deelnemers te weigeren: de werking is volzet, te laat ingeschreven of niet behoren tot de doelgroep (zoals wonen in de gemeente). Deze maatregelen worden verder uitgewerkt binnen de randvoorwaarden.

3° Tijdens de vakantieperiode grijpen zeer veel en verschillende initiatieven plaats. Binnen dit reglement komen enkel deze in aanmerking die de sociaal-culturele methodiek gebruiken. Afstemming, wisselwerking en samenwerking tussen de verschillende vakantieinitiatieven uit andere beleidsdomeinen is echter een must.

Artikel 6

De randvoorwaarden werden in het leven geroepen om vorm te geven aan het vakantiebeleid. Diensten die professioneel bezig zijn met vakantiewerkingen zoals vzw Vlaamse Dienst Speelpleinen en de VGC-speelpleinorganisatie worden ingeschakeld om de kwaliteit van het aanbod te versterken. Om 'als een goede huisvader' met deelnemers, infrastructuur, materiaal en begeleiders om te gaan, moet met een veelheid van aspecten rekening gehouden worden. Deze regels en voorschriften worden niet opgelegd, maar ze zullen met de nodige nadruk aangeraden worden, bijvoorbeeld tijdens overleg en/of plaatsbezoeken. Op die manier ontstaat er expertisedeling en kwaliteitsverhoging.

Artikel 7

De specifieke voorwaarden zijn elementen die door ervaring en onderzoek worden ingegeven. De vijfjaarlijkse speelpleinenquête van 2010, uitgevoerd door de vzw Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, geeft een gemiddelde aanwezigheid van 1 begeleider per 8,8 kinderen aan. Deze elementen zijn onontbeerlijk om een basis te leggen voor een kwaliteitsvolle werking. Het minimum aantal deelnemers en het aantal begeleiders per groepje gaan samen. Dat er minstens een 'geschoolde' animator bij moet zijn, ligt voor de hand. Op die manier wordt aan een deel van de definitie van jeugdwerk (onder educatieve begeleiding) voldaan. Aan deze voorwaarden moet als geheel voldaan worden. Animatoren met aantoonbare ervaring moeten zoals de 'geschoolde' eveneens over een goede kennis van de Nederlandse taal te beschikken.

Artikel 8

De werkingssubsidie wordt berekend op uniforme wijze en bestaat uit een bedrag per deelname (per deelnemer per dagdeel). Ook gecombineerde initiatieven, die slechts een halve dag sociaal-culturele werking hebben, komen in aanmerking. Door deze berekening wordt gestimuleerd naar een maximum aantal deelnemers en vakanties te streven.

De subsidie wordt toegekend voor de planning. Een eerlijke subsidieverdeling noopt tot een correctie het volgend jaar, naargelang de werking gunstiger of minder gunstig verliep.

Het vastgestelde subsidiebedrag van 2 EUR per dagdeel werd afgeleid uit de diverse subsidies van vorige jaren. Met 2 EUR per dagdeel of 4 EUR per vakantiedag wordt de gemiddelde deelnameprijs benaderd van de meeste werkingen.

De bijkomende subsidie is bedoeld voor doelgroepen die op dit ogenblik weinig van een aanbod kunnen genieten. Op dit ogenblik wordt de prioriteit gelegd bij vier doelgroepen.

Een deelnemer met een functiebeperking telt voor twee: de basissubsidie wordt verdubbeld.

Ondervertegenwoordigde leeftijdsgroepen leveren een kwart bonus op. Deze leeftijdsgroepen ontvangen 2,5 EUR per dagdeel of 5 EUR per vakantiedag.

De bijkomende subsidie voor kansengroepen wordt onderworpen aan twee voorwaarden:

1° deze deelnemers genieten ten minste 50% korting op het normale tarief

2° en ze betalen nooit meer dan 1 EUR per dagdeel of 2 EUR per vakantiedag.

Momenteel wordt aangenomen dat 10 EUR per week per kind voor kansarme gezinnen een betaalbaar bedrag is, ook voor grote gezinnen. Wanneer het normale tarief minder dan 20 EUR per week bedraagt, dan speelt de 50% korting voor kansarme deelnemers.

Naargelang de aandacht die wordt besteed aan de prioriteiten, kan een deelnemer van 2 EUR tot 5 EUR per dagdeel subsidie opleveren.

Deze subsidieregeling met een vast bedrag betekent dat het beschikbare begrotingskrediet het groeiscenario moet volgen. Artikel 9, §3 bevat een bepaling om onvoorziene groei op te vangen.

Artikel 9:

De administratieve verplichtingen zijn bijzonder eenvoudig. De planning en het verslag bestaan essentieel uit cijfergegevens: aantal kinderen en aantal dagdelen, zowel voor de basissubsidie als voor elk onderdeel van de bijkomende subsidie.

De aanvrager moet geen bewijsstukken bijvoegen, maar wel ter beschikking houden. Deze cijfers kunnen tot 5 jaar terug gecontroleerd worden.

In §3 wordt de mogelijkheid ingebouwd in schijven uit te betalen. We willen vooral de kleine initiatieven in de kerst- en krokusvakantie niet ontmoedigen en de uitbetaling van de subsidie zo dicht mogelijk bij de vakantie laten aansluiten. Indien mocht blijken dat het begrotingskrediet niet toereikend is, dan kan voor Pasen en zomer een eerste schijf ter beschikking gesteld worden. Bij begrotingswijziging kan het verschuldigde bedrag in een tweede schijf aangevuld worden.

De aanwezigheid van bepaalde documenten tijdens de werking lijkt een strenge eis. Dit heeft rechtstreeks te maken met de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Deze documenten zijn ook de bron waaruit men de gegevens moet putten om een verslag te maken, en subsidies te ontvangen. Het spreekt voor zich dat de wetten op de bescherming van de privacy gerespecteerd worden.